

اصلاحیه کتاب «عربی، زبان قرآن (۳) کد ۱۱۲۲۰۶ رشته‌های ریاضی و فیزیک و علوم تجربی»

چاپ ۹۸ نسبت به چاپ ۹۷

۱. در صفحه دال در پایان مقدمه این جمله اضافه شده است. کلماتی که معنایشان در پاورقی نوشته شده، از اهداف کتاب است و در امتحانات از آن سؤال طرح می‌شود.

۲. در صفحه ۱ و ۲ در آیه (وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ) حذف شده است.

۳. در صفحه ۵ در ادامه مبحث «أَنَّ» مطلب زیر افزوده شده است:

✓ معمولاً «لِأَنَّ» به معنای «زیرا، برای اینکه» است؛ مثال:

پرسش: لِماذا ما سافَرَتِ بالطَّائِرَةِ؟ پاسخ: لِأَنَّ بِطَاقَةَ الطَّائِرَةِ غَالِيَةً.

۴. در صفحه ۶ در سطر دوم «به‌دست نمی‌آید» به «به‌دست آورده نمی‌شود» تغییر یافت. (هر دو جمله صحیح‌اند).

در همین صفحه ۶ چهار سطر آخر حذف شده است. و در صفحه ۷ دو سطر نخست برداشته شده است؛ اما قاعده همچنان به قوَّت خودش باقی است و ترجمه فعل ماضی بعد از کِیْتُت به صورت ماضی استمراری، ماضی بعید و ماضی التزامی با توجُّه به سیاق می‌تواند درست باشد.

۵. در صفحه ۸ این حدیث در انتهای صفحه افزوده شده است: لَا سَوْءَ أَسْوَأَ مِنَ الْكَذِبِ. الْإِمَامُ عَلِيٌّ (ع)

۶. در صفحه ۹ ترجمه آیه اول به این شکل اصلاح شده است: (و کسانی را که به جای خدا فرا می‌خوانند ... زیرا که به خدا دشنام دهند ...).

۷. در صفحه ۹ ترجمه آیه شماره ۴ به این شکل اصلاح شده است: «پروردگارا، آنچه توانش را هیچ نداریم بر ما ...»

۸. در صفحه ۱۰ به جای کلمه «فَوْق» در جمله سوم کلمه «أَعْلَى» آمده است که هر دو درست است.

۹. در صفحه ۱۰ این جمله به انتهای صفحه اضافه شده است:

إِنَّ مِنَ السُّنَّةِ أَنْ يَخْرُجَ الرَّجُلُ مَعَ صَیْفِهِ إِلَى بَابِ الدَّارِ. رَسُولُ اللَّهِ (ص)

۱۰. در صفحه ۱۲ در حدیث اَوَّل «فَإِذَا هُوَ دَاءٌ» حذف شده است.

۱۱. در صفحه ۱۲ سه حدیث اضافه شده است:

لَا تَطْعَمُوا الْمَسَاكِينَ مِمَّا لَا تَأْكُلُونَ. رَسُولُ اللَّهِ (ص) (نَوْعَ لَا وَ مُفْرَدَ «مَسَاكِينَ»)

لَا تَسُبُّوا النَّاسَ فَتَكْتَسِبُوا الْعِدَاوَةَ بَيْنَهُمْ. رَسُولُ اللَّهِ (ص) (فَعَلَ النَّهْيِ، وَ مُضَادَّ «عِدَاوَةَ»)

خَذُّوا الْحَقَّ مِنْ أَهْلِ الْبَاطِلِ وَ لَا تَأْخُذُوا الْبَاطِلَ مِنْ أَهْلِ الْحَقِّ كَوْنُوا نَقَادَ الْكَلَامِ. عِيسَى بْنُ مَرْيَمَ (ع)

(الْمَحَلَّ الإِعْرَابِيَّ لِمَا تَحْتَهُ خَطُّ)

این دو واژه در پاورقی آمده است: خُذُوا: بگیرید ← (أَخَذَ: گرفت) كونوا: باشید ← (كان: بود)
۱۲. در صفحه ۱۳ به جای دو فعل «فَهَمَ: فهمید» و «فَهَمَ: فهمانید» دو فعل «عَلِمَ: دانست» و «عَلَّمَ: یاد داد» آمده است.

قَدْ عَلِمْتَ لَمْ أَعْلَمْ لَا يَعْلَمُ إِعْلَمْ

عَلَّمَ: یاد داد قَدْ يَعْلَمُ لَنْ يَعْلَمَ لِيَعْلَمُ أُعْلَمْ

۱۳. صفحه ۱۵ انتهای درس اول تمرین سابع و ثامن اضافه شده است.

الْتَّمِرِينَ السَّابِغُ: ضَعُ فِي الْفَرَاغِ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً.

۱. قَالَ الْإِمَامُ الْحَسَنُ (ع): «... أَحْسَنَ الْحَسَنِ الْخُلُقِ الْحَسَنُ». (أَنْ □ □ □ إِنْ □ □ □ لِكِنَّ □ □)

۲. سُئِلَ الْمُدِيرُ: أَيْ الْمَدْرَسَةِ طَالِبٌ؟ فَأَجَابَ: «... طَالِبٌ هُنَا». (لَآ □ □ □ لَا □ □ □ فَإِنَّ □ □)

۳. حَضَرَ السُّيَّاحُ فِي قَاعَةِ الْمَطَارِ؛ ... الدَّلِيلَ لَمْ يَحْضُرْ. (أَنْ □ □ □ لِكِنَّ □ □ □ لَعَلَّ □ □)

۴. تَمَنَّى الْمَزَارِعُ: «... الْمَطَرُ يَنْزِلُ كَثِيرًا!». (كَأَنَّ □ □ □ لِأَنَّ □ □ □ لَيْتَ □ □)

۵. لِمَاذَا يَبْكِي الطِّفْلُ؟ - ... جَائِعٌ. (أَنَّهُ □ □ □ لِأَنَّهُ □ □ □ لَيْتَ □ □)

الْتَّمِرِينَ الثَّامِنُ: أَكْمِلْ تَرْجَمَةَ هَذَا النَّصِّ؛ ثُمَّ اكْتُبِ الْمَحَلَّ الإِعْرَابِيَّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطُّ.
حِينَ يَرَى «الطَّائِرَ الذَّكِيَّ» حَيَوَانًا مُفْتَرِسًا قُرْبَ عَشِّهِ، يَتَظَاهَرُ أَمَامَهُ بِأَنَّ جَنَاحَهُ مَكْسُورٌ، فَيَتَّبِعُ
الْحَيَوَانُ الْمُفْتَرِسُ هَذِهِ الْفَرِيسَةَ، وَ يَتَّبَعِدُ عَنِ الْعُشِّ كَثِيرًا. وَ عِنْدَمَا يَتَأَكَّدُ الطَّائِرُ مِنْ خِدَاعِ الْعَدُوِّ وَ
ابْتِعَادِهِ وَ انْقِاذِ حَيَاةِ فِرَاحِهِ، يَطِيرُ بَعْتَةً.

پرنده باهوش هنگامی که جانور را نزدیکِ لانه اش می بیند، روبه رویش وانمود می کند
که شکسته است، در نتیجه جانور درنده این شکار را تعقیب می کند و از لانه بسیار
..... و وقتی که این پرنده از فریب دشمن و دور شدنش و نجاتِ زندگی
مطمئن می شود، پرواز می کند.

مَكْسُور: شکسته تَبِعَ: تعقیب کرد تَأَكَّدَ: مطمئن شد خِدَاع: فریب

۱۴. صفحه ۱۶ البحث العلمي از صفحه ۵۶ به انتهای درس اول منتقل شده است.

۱۵. متن درس دوم قدری کوتاه تر شده و چند تصویر تغییر کرده است. استفاده از متن سال ۹۷ بدون
اشکال است.

۱۶. صفحه ۱۹ سؤال شماره ۲ حذف شده است. در چاپ ۹۷ نیازی نیست حذف شود.

۱۷. در صفحه ۱۹ این دو مورد ترجمه شده است. رَمِي الْجَمْرَاتِ: پرتابِ ریگها (از مراسم حج) السَّعْيِ: دویدن، تلاش. در چاپ ۹۷ مشکلی پیش نمی‌آید؛ زیرا این دو مورد در متن وجود دارند.

۱۸. در صفحه ۲۰ از پایین به بالا سطر سوم و چهارم حذف شده است. یعنی این دو سطر: قید حالت به صورت اسمی نکره یا جمله می‌آید و حالت مرجع خودش را که معرفه (دارای ال یا علم) است بیان می‌کند.

۱۹. پاورقی صفحه ۲۳ برداشته شده است؛ اما قاعده آن هم چنان برجاست. لذا چاپ ۹۷ و ۹۸ فرقی ندارد.

۲۰. در چاپ ۹۸ در صفحه ۲۶ و ۲۷ هشت جمله حذف شده است. در چاپ ۹۷ نیازی به حذف نیست.

۲۱. صفحه ۲۱ در پاورقی جَوْلَة عَلَمِيَّة: گردش علمی آمده است.

۲۲. صفحه ۲۸ آخرین کلمه متن از «زَوَالِهِ» به «زَوَالِ الْخَطَرِ» تبدیل شده است. نیازی نیست که در چاپ ۹۷ اصلاح شود.

۲۳. صفحه ۲۸ بعد از تمرین سادس دو تا تمرین سابع و ثامن اضافه شده است.

الْتَّمَرِينَ السَّابِعُ: عَيْنِ «الْحَالِ» فِي الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ.

۱. أَقْوَى النَّاسِ مَنْ انْتَصَرَ عَلَى غَضَبِهِ سَهْلًا.
۲. مَنْ عَاشَ بِوَجْهِينِ، مَاتَ خَاسِرًا لَا وَجْهَ لَهُ.
۳. عِنْدَ وَقُوعِ الْمَصَائِبِ تَذْهَبُ الْعِدَاوَةُ سَرِيعَةً.
۴. مَنْ أَذْنَبَ وَ هُوَ يَضْحَكُ، دَخَلَ النَّارَ وَ هُوَ يَبْكِي.
۵. يَبْقَى الْمُحْسِنُ حَيًّا وَ إِنْ نُقِلَ إِلَىٰ مَنَازِلِ الْأَمْوَاتِ.
۶. إِذَا طَلَبْتَ أَنْ تَنْجَحَ فِي عَمَلِكَ فَقُمْ بِهِ وَحِيدًا وَ لَا تَتَوَكَّلْ عَلَى النَّاسِ.

انْتَصَرَ: پیروز شد أَذْنَبَ: گناه کرد

الْتَّمَرِينَ الثَّامِنُ: صَغَ خَطَا تَحْتَ الْمُفْرَدِ وَ جَمْعِهِ.

۱. سَمَكَة، سَمَكَات	۱۱. تَمَثَال، أَمْثَلَة
۲. ذِكْرِي، ذِكْرِيَات	۱۲. سِنٌّ، سَنَوَات
۳. قَرِيسَة، قَرَائِس	۱۳. عَصْر، عُصُور
۴. قُرْبَان، قَرَائِن	۱۴. صَنَم، أَصْنَام
۵. خَطِيئَة، أَخْطَاء	۱۵. حَاجَّ، حُجَّاج

٦. طَعَام، مَطَاعِم	١٦. دَمَع، دُمُوع
٧. دَعْوَة، دَعَوَات	١٧. وَجْه، وَجُوه
٨. كِتَابَة، كِتَابَات	١٨. بِنْت، أَبْنَاء
٩. شُعْب، شُعَب	١٩. إِلَه، آلِهَة
١٠. عَظْم، أَعْظَم	٢٠. آيَة، آيَات

٢٤. صفحه ٣٠ در سطر چهارم و پنجم يك جابه‌جایی صورت گرفته است که نیازی به اصلاح در چاپ ٩٧ نیست.

٢٥. صفحه ٤٠ چهار سطر پایانی صفحه به صدر صفحه منتقل شده است. نیازی به تذکر این مورد در کلاس‌های دارای کتاب چاپ ٩٧ نیست.

٢٦. در صفحه ٤٠ در شماره ٧ «مِنْ بابِ اِفْتَعَال» حذف شده است. لازم است در چاپ ٩٧ اعمال شود.

٢٧. صفحه ٣٣ جمله زیر اضافه شده است:

دَرَسَ الْعَقْدُ فِي جَامِعَةِ أَنْقَرَةَ وَ حَصَلَتْ عَلَى دُكْتُورَاهِ فَخَرِيَّةٍ مِنْهَا.

و جمله پنجم حذف شده است: (٥- لا إِشْكَالَ فِي تَحْدِيدِ قِرَاءَةِ الْكُتُبِ).

نیازی به اصلاح در چاپ ٩٧ نیست.

٢٨. صفحه ٣٥ جمله شماره ٦ حذف شده است و این دو جمله افزوده شده است:

٦- لا تَعْلَمُ زَمِيلَاتِي اللُّغَةَ الْفَرَنْسِيَّةَ إِلَّا عَطِيَّةَ.

٧- حَلَّ الطُّلَابُ مَسَائِلَ الرِّيَاضِيَّاتِ إِلَّا مَسْأَلَةً.

٢٩. صفحه ٣٧ جمله ششم بعد از کلمه «الكتاب» کلمه «التاريخي» افزوده شده است.

٣٠. صفحه ٤٠ بالای جدول این نام‌گذاری انجام شده است:

اَلْكَلِمَةُ اَلتَّحْلِيلُ الصَّرْفِيُّ اَلْمَحَلُّ اَلْإِعْرَابِيُّ مُعَرَّفٌ

٣١. صفحه ٤٢ دال حذف شده است و این دو جمله اضافه شده است:

د. اِبْحَثْ عَنْ مُتَضَادِّ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ فِي النَّصِّ: «تَحْتَ وَ بَعِيدَ وَ تَصْغُرُ وَ قَصِيرَ وَ أَقَلَّ وَ أَكْثَلَ».

ه. اُكْتُبْ مُفْرَدَ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ: «جِبَالٌ وَ مُفْتَرِسِينَ وَ فِرَاحٌ وَ صُخُورٌ وَ مَرَاتٌ».

٣٢. صفحه ٤٢ بعد از تمرین سادس دو تمرین سابع و ثامن اضافه شده است.

اَلتَّمَرِينُ السَّابِعُ: عَيِّنِ اَلْمَحَلَّ اَلْإِعْرَابِيَّ لِّلْكَلِمَاتِ اَلَّتِي تَحْتَهَا حَظٌّ.

١. مُدَارَةُ النَّاسِ نِصْفُ اَلْإِيمَانِ.

۲. عَدُوٌّ عَاقِلٌ خَيْرٌ مِنْ صَدِيقٍ جَاهِلٍ.

۳. يَا حَبِيبِي، لَا تَقُلْ كَلَامًا إِلَّا الْحَقَّ أَبَدًا.

۴. اَلْعِلْمُ فِي الصَّغَرِ كَالنَّقْشِ فِي الْحَجَرِ.

۵. اَضْعَفُ النَّاسِ مَنْ ضَعَفَ عَنْ كِتْمَانِ سِرِّهِ.

اَلتَّمَرِینُ الثَّامِنُ: اِبْحَثْ عَنِ الْأَسْمَاءِ التَّالِيَةِ فِي مَا يَلِي.

(اسم الفاعل و اسم المفعول و اسم المبالغة و اسم التفضيل و اسم المكان)

۱. ﴿...إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ...﴾ یوسف: ۵۳

۲. اِعْلَمْ بِأَنَّ خَيْرَ الْإِخْوَانِ أَقْدَمُهُمْ.

۳. أَكْبَرُ الْحُمَقِ الْإِغْرَاقُ فِي الْمَدْحِ وَ الدَّمِّ.

۴. طَلَبَ الْحَاجَةُ مَنْ غَيْرِ أَهْلِهَا أَشَدُّ مِنَ الْمَوْتِ.

۵. قُمْ عَنْ مَجْلِسِكَ لِأَبِيكَ وَ مُعَلِّمِكَ وَ إِنْ كُنْتَ أَمِيرًا.

۶. يَوْمَ الْعَدْلِ عَلَى الظَّالِمِ أَشَدُّ مِنْ يَوْمِ الْجَوْرِ عَلَى الْمَظْلُومِ.

۳۳. صفحه ۴۳ آخرین سطر به جای «نشناختی»، «انکار کردی» آمده است.

۳۴. در صفحه ۴۴ و ۴۵ این موارد افزوده شده است: الْحَالِيَّةُ تَعْلِيمًا الْفَرَزْدَقِيُّ جُلُوسَ الْأَمْرَاءِ طَوَافَ الْأَعَاظِمِ

اِسْتِلَامًا سَهْلًا رَغْبَةَ الْمُحِبِّينَ مَعْرِفَةً جَيِّدَةً اِنْشَادًا رَائِعًا

در کتاب چاپ ۹۸ معادل این دو صفحه در صفحات ۵۰ و ۵۱ است.

۳۵. صفحه ۴۶ در واژه‌نامه این کلمه اضافه شده است: رَحَلَ: کوچ کرد

۳۶. صفحه ۴۶ این جمله اضافه شده است:

۱- كَيْفَ كَانَ حُبُّ الْفَرَزْدَقِيِّ لِأَهْلِ الْبَيْتِ: عِنْدَ خُلَفَاءِ بَنِي أُمَيَّةٍ؟

۳۷. صفحه ۴۸ این جدول افزوده شده است.

در کتاب عربی پایه دهم با مصدرهایی با قاعده بر این وزن‌ها آشنا شدید:

اِفْتَعَالَ، اِسْتَفْعَالَ، اِنْفَعَالَ، اِفْعَالَ، تَفْعِيلٌ، تَفَعُّلٌ، تَفَاعُلٌ وَ مُفَاعَلَةٌ؛ مانند:

ماضی	مضارع	مصدر		ماضی	مضارع	مصدر
اِفْتَخَرَ	يَفْتَخِرُ	اِفْتِخَارٌ	عَلَّمَ	يُعَلِّمُ	تَعْلِيمٌ
اِسْتَخْدَمَ	يَسْتَخْدِمُ	اِسْتِخْدَامٌ		تَقَدَّمَ	يَتَقَدَّمُ	تَقَدُّمٌ
اِنْسَحَبَ	يَنْسَحِبُ	اِنْسِحَابٌ		تَعَارَفَ	يَتَعَارَفُ	تَعَارُفٌ
اُرْسَلَ	يُرْسَلُ	اِرْسَالٌ		سَاعَدَ	يُسَاعِدُ	مُسَاعَدَةٌ

اکنون با این چند مصدر که در هشت گروه یادشده نیستند و بی‌قاعده‌اند، آشنا شوید:

ماضی	مضارع	مصدر		ماضی	مضارع	مصدر
صَبَرَ	يَصْبِرُ	صَبْر		جَلَسَ	يَجْلِسُ	جُلُوس
ذَكَرَ	يَذْكُرُ	ذِكْر		خَرَجَ	يَخْرُجُ	خُرُوج
عَرَفَ	يَعْرِفُ	مَعْرِفَة		طَافَ	يَطُوفُ	طَوَاف
رَغِبَ	يَرْغَبُ	رَغْبَة		نَامَ	يَنَامُ	نَوْم
فَتَحَ	يَفْتَحُ	فَتْح		عَاشَ	يَعِيشُ	عَيش

از آنجا که «مفعول مطلق» مصدری از فعلِ جمله است؛ بنابراین آشنایی با مصدرهای یاد شده لازم است.

۳۸. صفحه ۵۰ این مورد اضافه شده است:

أَلْعَاقِلُ بَيْنِي بَيْتَهُ عَلَى الصَّخْرِ وَ الْجَاهِلُ بَيْنِيهِ عَلَى الرَّمْلِ.

به جویی که یک روز بگذشت آب نسازد خردمند از جای خواب فردوسی

الرَّمْلُ: شن

۳۹. صفحه ۵۳ بعد از کلمه «هجوماً» واژه «قاسياً» اضافه شده است: هُجُوماً قَاسِياً

۴۰. صفحه ۵۴ شماره ۷ تغییراتی دارد که نیازی به اصلاح در چاپ ۹۷ ندارد:

۷- حَجَمَ دُبَّ الْبَانِدَا عِنْدَ الْوَلَادَةِ أَصْغَرَ مِنَ الْفَارِ.

۴۱. صفحه ۵۵ بعد از «احتیاج» و «خروجاً» دو کلمه اضافه شده است: احتیاجُ الْأَحْيَاءِ خُرُوجاً عَجِيباً

۴۲. صفحه ۵۶ در انتهای درس چهارم دو تمرین سابع و ثامن اضافه شده است:

الْتَّمِرِينَ السَّابِغِ: عَيْنِ الْمَحَلِّ الْأَعْرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ.

۱. ﴿إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا﴾ الْفَتْح: ۱

۲. ﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا﴾ الْإِنْسَان: ۲۳

۳. لَا فَفَرَّ كَالْجَهْلِ وَلَا مِيرَاتٌ كَالْأَدَبِ. الْإِمَامُ عَلِيُّ (ع)

۴. يَنْقُصُ كُلُّ شَيْءٍ بِالْإِنْفَاقِ إِلَّا الْعِلْمُ؛ فَإِنَّهُ يَزِيدُ.

۵. يَعِيشُ الْبَخِيلُ فِي الدُّنْيَا عَيْشَ الْفُقَرَاءِ وَ يُحَاسِبُ فِي الْآخِرَةِ مُحَاسَبَةَ الْأَغْنِيَاءِ.

التَّمَرِينُ الثَّامِنُ: عَيِّنِ الْمُتَرَادِفَ وَ الْمُتَضَادَّ. (= ، ≠)

١. سُهولة صُعوبة

٢. اخْتِفَاء ظُهُور

٣. اسْتِطَاعَة قَدَر

٤. واثق مُطمَئِنٌّ

٥. قَرِح مَسْرور

٦. نُزول صُعود

٧. غِذاء طَعَام

٨. ضاق اتَّسع

٩. كِسَاء لِبَاس

١٠. حَيَاة عَيْش

١١. سَلام صُلح

١٢. بُنيان بِناء

١٣. رَحْص غَلا

١٤. أَعانَ نَصَرَ

١٥. سَهَر نَامَ

١٦. دار بَيْت

پایان